

PRIPREMA ZA ČAS BOSANSKOG , HRVATSKOG, SRPSKOG JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI PO INDIVIDUALNO PRILAGOĐENOM PLANU I PROGRAMU

RAZRED _____ **BROJ ČASA** (predviđeno je 2 časa), **DATUM** : _____

NASTAVNA JEDINICA: ŠUKRIJA PANDŽO : S DRUGE STRANE RIJEKE

TIP ČASA: interpretacija književnog teksta

OBLICI RADA: individualni, frontalni, predavanje, grupni rad, rad u parovima, radionica, kombinovani metod, pismena provjera, usmena provjera.

NASTAVNE METODE: pričanje, predavanje, opisivanje, **razgovor** , **rad na tekstu**, **heuristički oblik razgovora**, pismena provjera, usmena provjera, radionica.

SREDSTVA RADA: priprema, tekstovi, slike, fotografije, udžbenici, tabla, kreda, grafoskop, grafofolija, TV, video, kasetofon, CD, nastavni listići, sveske za pismene radove, sveske za lektiru, nastavni plakat.

ISHODI UČENJA

Ishodi učenja za književne tekstove

1. pokazuje dobro razumijevanje pročitano;
2. sumira, pojašnjava značenje pozivajući se na tekst,
3. argumentira stav o pročitano;
4. povezuje napisano sa svojim iskustvom, vremenom i okruženjem u kojem živi; prepoznaje stereotipe i predrasude u tekstu,
5. prepoznaje načine na koje pisac nastoji uticati na nečije stanovište;
6. razvija empatiju i uočava moralne vrijednosti tekstova i sadržaja.

Usvajanje i korištenje rječnika

7. Utvrdi ili razjasni značenje nepoznatih i višeznačnih riječi i izraza.
8. Razumije preneseno značenje riječi, veza između riječi i nijanse u značenjima riječi.
9. Usvaja i ispravno koristi nove riječi i izraze. Bogati rječnik.

Prezentacija znanja i ideja

4. Prezentira informacije, nalaze i dokaze tako da slušatelji mogu slijediti tok obrazlaganja, a organizacija, razvoj i stil primjereni su zadatku i svrsi
5. koristi podataka da strateški prikaže informacije i ojača razumijevanje prezentacija.

Razgovor o tome kako su se učenice upisale u školu? Ko ih je doveo.? Šta su radile? Koliko su imale godina? Kako su se osjećale? Da li ih je neko vodio u školu? Zašto jeste ako jeste? Zašto nije ako nije? Da li neko stanuje baš daleko od škole? Ko ga/je dovodi u školu?

Nastavnica učenicima čita tekst.

Objašnjenje nepoznatih riječi. Možda neka od učenica može da objasni neku nepoznatu riječ.

Ular-uzda; samar-starinsko sedlo ; éebe-deka; velim-govorim, mislim; kostretne (vreće)-vreća napravljena od grube tkanine; brvno- obrađeni balvan; žamorili-žuborili; bukvar-knjiga za učenje slova koju se koristila u prvom razredu ;oputa- kožna traka za vezanje obuće (opanaka); obazreo –okrenuo si iza sebe.

Zajednički odgovoriti na pitanja :

Nastavnica locira priču u vremenski kontekst, objašnjava učenicima kada se dešava radnja priče i govori im nekoliko činjenica o životu Šukrije Pandže ili čita biografiju.

RAZGOVOR:

O čemu govori priča? (Po mogućnosti da svojim riječima (uz pomoć nastavnice koja će je po potrebi voditi pitanjima) ispriča učenica koja slabije uči ili koja radi po IpP).

PODIJELITI UČENICE U GRUPE koje će odgovarati na pitanja (raditi na određenim zadacima) . Pitanja ili tačan zadatak štampati na papirima i podijeliti učenicima.

I GRUPA

Pronađi u tekstu i podvući a ono što ste podvukle trebate znati objasniti usmeno!:

1. Ko priča priču?
2. Da li je priča u 1.1. Ili u 3.1.
(OBJAŠNJENJE I DA VAS PODSJETIM:
Pričanjem u 3.1.- trećem licu, opisuju se ličnosti u priči, opisuju se njihov portret - izgled, i njihove fizičke i karakterne osobine
Pričanjem u 1.1. -prvom licu, pripovjedač priča i onome što se njemu samom dogodilo u prošlosti ili se događa u sadašnjosti)
3. Vrhunac priče je u trenutku kada nabujala rijeka odnese most.
4. Pronađi i označi na tekstu ostale dijelove kompozicije (dramske radnje).
5. Odredi koja od ove dvije ponuđene definicije se odnosi na tok pričanja ove priče:

HRONOLOŠKO PRIČANJE pišemo ili pričamo događaje /doživljaje onim redoslijedom kojim su se dešavali.

RETROSPEKTIVNO PRIČANJE događaja/doživljaja kada se iz sadašnjeg trenutka sjećamo nečega što je bilo i o tome pričamo.

II GRUPA

Pronađi u tekstu i podvući a ono što ste podvukle trebate znati objasniti usmeno!:

1. Ko su junaci u priči?
2. Zašto je pored Sretena i Trtoševaca otac jedan od junaka?
3. Zašto je otac doveo Sretena baš u tu školu?
4. Šta je otac svaki dan morao raditi da bi Sreten bio u školi?
5. Šta je Sreten morao raditi?
6. Ako shvataš objasni razliku između dolaska u školu nekada i sada.

III GRUPA

1. Pronađi i objasni rečenicu u tekstu : *“Sreten se bio sav skupio u sebe“* šta ta rečenica opisuje, šta ona govori o Sretenu ?
2. Pronađi u tekstu i objasni rečenice : *“ I još nešto, djeco. Vidite i zapamtite: ovo je pravi otac, a ja držim da će i ovaj...naš Sreten biti i pravi sin i dobar učenik. “* Ko i zašto je to rekao ? zašto je ta rečenica važna?
3. Šta o ocu govori rečenica : *“ Njegov otac se smiješio i da bi sakrio uzbuđenje, milovao je čas sina po kosi , čas konja niz grivu. “*
4. Šta je na kraju priče uradio otac?
5. Upotrijebi riječ POŽRTVOVAN u nekoj rečenici kada opisuješ oca.

IV GRUPA

1. Šta se dešava kada bujica odnese most ?
2. Kako se ponaša Sreten a kako Trtoševci ?
3. Kakvo je još suprotno moglo biti njihovo ponašanje?
4. Šta je mogao da (ne)uradi Sreten , a kako su se oni mogli ponašati ? (navodim učenike da kažu da Sreten nije ni trebao/morao doći do rijeke da sluša šta ima za zadaću, a da Trtoševci nisu morali da se sa njim dovikuju i da mu objašnjavaju).
5. Upotrijebi riječ SOLIDARNOST u nekoj rečenici kada opisuješ postupke djece.
6. Zašto danas učenici kada nisu bolesni izostaju iz škole ? Da li se raspituju kod kolega šta su taj dan učili i šta je za zadaću?

V GRUPA

Pronađi u tekstu i podvući a ono što ste podvukle trebate znati objasniti usmeno!:

1. Opis oca (fizičke i karakterne osobine).
2. Opis Sretena(fizičke i karakterne osobine).
3. Opis nevremena.
4. Opis nabujale rijeke.
5. Opis kako su Trtoševci podučavali Sretena „preko rijeke“

Učenice samostalno rade svoje zadatke jedan čas (nastavnica povremeno obilazi grupe i „vraća ih na pravi put“ ako odlutaju . Naredni čas ih pred razredom prezentiraju po grupama . Dobro bi bilo da svi učenici vide koja su pitanja bila za tu grupu tj. da nastavnica prethodno napiše pitanja u obliku PPT (svaka grupa jedan slajd), tako da učenici usmeno izlažu svoje odgovore i komentare. Nastavnica će reći ostalim učenicama šta/ako tečaju zapisati nešto u sveske.

U tekstu nisam koristila rodno osjetljiv jezik ali svi pojmovi koji su napisani u ženskom rodu odnose se na oba roda ravnopravno.

ZAPIS NA TABLI:

SA DRUGE STRANE RIJEKE

ŠUKRIJA PANDŽO

MJESTO I VRIJEME RADNJE: ISTOČNA BOSNA, POČETAK XX VIJEKA

LIKOVİ: SRETEN, TRTOŠEVCI, OTAC, UČITELJ

KOMPOZICIJA :

ZA ČAS GRAMATIKE

Ako se tekst koristi u osmom razredu dio se može malo prilagoditi i upotrijebiti naredni čas za usvajanje novog gradiva Načinske rečenice od dijela :

U kasnu jesen, jedne večeri udari kiša teška i krupna, kao nikada . pravi prolom oblaka. Svu noć je vjetar zavijao i zviždao. Stabla su škripala po šumam, grane pucketale. *Kuće su se tresle, kao da će se otkinuti sa zemlje. Ujutru je još lijevalo iz neba kao da nikada neće prestati.* Potoci su skakalzapjenjeni i hučali, a Čehotina , mutna i široka, izvukla se iz korita i poplavila livade.

Usvajanje novog gradiva uraditi na rečenicama koje su napisane *italik* a za zadaću analizirati posljednju složenu rečenicu.

ZA ČAS KULTURE IZRAŽAVANJA

Ako se nakon interpretacije tekst koristi za čas kulture izražavanja ovaj isti dio se može upotrijebiti za primjer opisa prirode, pa do zadnje rečence ...jedno dijete je stajalo na livadi do same vode i mahalo nečim bijelim u ruci.

Smatram da se poznati tekst treba maksimalno iskoristiti jer je jednostavnije raditi sa već poznatim tekstovima.